

Retouradres: Postbus 4, 4760 AA Zevenbergen

Wmo-adviesraad Moerdijk
p.a. Specht 30
4793 HN Fijnaart

Verzenddatum	Ons kenmerk	Uw kenmerk	Behandeld door
Verzenddatum	Ons kenmerk	BR20240327-01	M. van Zantvliet, team Jeugd

Onderwerp   Reactie ongevraagd advies naar aanleiding van "positief Gezond Moerdijk",
29 maart 2024

Geachte leden van de Wmo-adviesraad Moerdijk

In uw vergadering van 6 december 2023 is het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en de lokale uitwerking hiervan in het plan van aanpak "positief Gezond Moerdijk, Plan van Aanpak GALA door de gemeente Moerdijk" aan u gepresenteerd. Op 14 februari jl. is de het plan van aanpak naar u toegezonden met de vraag aan u op welke onderdelen van de notitie, die uitgewerkt gaan worden in de periode 2024-2026, uw adviesraad mee wilt denken en/of adviseren. Op 1 april hebben wij van u een ongevraagd advies ontvangen naar aanleiding van het toegezonden plan van aanpak. U brengt dit advies uit om de belangen van de Wmo-doelgroep bij de uitwerking van het plan specifiek onder de aandacht te brengen. In de collegevergadering van 14 mei 2024 is dit ongevraagd advies behandeld. In deze brief geven wij u een terugkoppeling hierop. Hierbij hanteren wij de indeling, zoals deze in uw advies terugkomt.

Algemeen

De doelstelling van het plan (meer inzet op preventie en gezondheid) wordt door u onderschreven, waarbij u oog heeft voor de grote hoeveelheid projecten die in korte tijd moeten worden uitgevoerd samen met organisaties uit het sociaal en medisch domein en lokaal verenigingsleven. Uw advies is om hierbij als gemeente een regiefunctie te nemen, een gedegen projectstructuur op te zetten en een vrijgestelde projectleider/programmamanager te benoemen met voldoende mandaat en de mogelijkheid om rechtstreeks aan de wethouder te rapporteren.

Sinds 29 januari jl. is er een strategisch adviseur aangesteld (Bart de Heide) die een coördinerende rol heeft om de voortgang van alle projecten te bewaken. Dit doet hij samen met de GALA projectgroep waaraan de adviseurs gezondheid, preventie en sport deelnemen, eventueel nog aangevuld door adviseurs met andere takenpakketten. Jaarlijks wordt de planning tegen het licht gehouden, zodat de planning van alle uiteenlopende activiteiten/projecten haalbaar blijft. Uiteraard kijken we bij de haalbaarheid van de activiteiten/projecten naar de inzet van de samenwerkingspartners, die lokaal en regionaal opereren. Ook is er overleg met andere gemeenten om onderdelen met elkaar af te

stemmen, vanwege de beperkte budgetten en/of omdat we met dezelfde uitvoerende organisatie werken.

Tevens spreekt u in uw advies de zorgen uit over de extra tijdelijke financiële middelen en de aangekondigde bezuinigingen op de Wmo budgetten. Het niet realiseren van de GALA doelen zal daarom extra hard neerkomen bij de gemeente en de Wmo-doelgroep

Na beëindiging in 2027 van de middelen, die we ontvangen door middel van de Brede specifieke uitkering (SPUK) GALA, zal een deel van de middelen niet geormerkt in het Gemeentefonds worden opgenomen. Dit Gemeentefonds zal echter in 2026 al op een andere manier tot stand komen en gemeenten vrezen dan ook voor een zogenaamd 'ravijnjaar'. Dit maakt het van belang dat we de preventieve activiteiten in de komende jaren (tot 2027) inzetten om zaken aan te jagen, werkwijzen aan te passen, structurele bewegingen op gang te brengen, etc. die na 2026 veelal zijn ingebed in reguliere activiteiten en werkzaamheden. Ten aanzien van de uitvoering van de Wmo zullen wij een verplichting houden om onze inwoners de noodzakelijke en passende ondersteuning te blijven bieden. Met de aangekondigde herinvoering van de inkomens- en vermogenstoets gaat de Rijksoverheid ervan uit dat dit mogelijk moet blijven.

Vervolgens geeft u het belang aan om reële verwachtingen over de haalbaarheid te communiceren naar de inwoners.

Dit zal gebeuren binnen de projecten/activiteiten en niet over het plan als geheel. Dat doen we om de juiste belanghebbenden te informeren; de projecten die zich richten op (toekomstige) ouders en hun (toekomstige) kinderen vereist een hele andere wijze van communiceren dan over valpreventie die zich richt op inwoners van 65 jaar en ouder.

Tenslotte wijst uw adviesraad op de risicogroep die de Wmo-doelgroep is als het gaat om gezondheid en sociale basis. Daarbij komt dat de groep vaak moeilijk bereikbaar is. Het is juist van belang om de inwoner centraal te stellen en resultaten niet eenzijdig op te leggen, stelt u.

Onder meer de Wmo-doelgroep is in beeld als risicogroep, zoals iedere mogelijke groep die nu en/of in de toekomst extra ondersteuning nodig heeft om langer thuis te blijven wonen, langer vitaal te blijven en/of mee te doen in de samenleving. Het gebiedsgericht werken wordt juist zo ingericht dat de inwoner centraal staat. Opgemerkt moet hierbij worden dat binnen het landelijk GALA op sommige onderdelen is voorgeschreven voor welke doelgroep met welke intervisiemethodiek moet worden gewerkt. Dit zien we bijvoorbeeld bij valpreventie en Welzijn op Recept terugkomen. Projecten op de onderdelen zoals terugdringen van gezondheidsachterstanden, de sociale basis, eenzaamheid en mantelzorg zijn bij uitstek wel samen met de inwoners en gebiedsgericht op te pakken.

Per onderwerp

Onderwerp 3.2.1. Sport /bewegen /cultuur

Uw advies: om doelen te bereiken is het noodzakelijk om de inwoners bij dit onderwerp te betrekken. De periode van onderzoeken en rapporten opstellen zal beperkt moeten zijn om te voorkomen dat inwoners afhaken. Zij zullen daadwerkelijke actie willen zien. De rol van de buurtcoaches zou nog verder uitgewerkt kunnen worden, omdat zij specifieke aandacht geven aan mensen met een beperking.

Ons antwoord:

De doelen zijn:

1. In de kernen is een breed en gevarieerd sport- en beweegaanbod voor iedereen.

2. We blijven inzetten op in stand houden en verstreken van het netwerk rondom sport en bewegen.
3. We zetten ook cultuur in om de gezondheidsdoelen te realiseren, met name door met cultuur de gemeenschappen in de kernen verder te versterken.

Bij de totstandkoming van het Sportakkoord en de cultuurnota is een participatietraject doorlopen met de bestaande (met name lokale) verenigingen. We hebben een florerend verenigingsleven in onze gemeente, maar er is een groep inwoners die daar niet aan deelneemt. Voordat we naar het aanbod kijken hebben we de genoemde onderzoeken nodig om te achterhalen welke doelgroep(en) nog niet voldoende in beweging zijn en wat er nodig is om deze groepen te laten bewegen, met speciale aandacht voor jeugd, jongeren en nieuwkomers. Daar ontkomen we niet aan als we vraaggericht willen werken en de inwoner centraal stellen. Hetzelfde doen we bij cultuurparticipatie.

De buurtsportcoaches, beweegcoaches en cultuurcoaches hebben specifieke aandacht voor doelgroepen die het nodig hebben, zoals ouderen en mensen met een beperking. Hoe uw adviesraad een verdere uitwerking van de rol van buurtsportcoaches ziet, horen wij graag van u.

Onderwerp 3.2.1 gezondheidsachterstanden

Uw advies: gezondheidsachterstanden zijn er in alle kernen. Het zou dan logisch zijn om als uitgangspunt te hanteren dat, in de nabije toekomst, voor alle kernen een gebiedsgerichte integrale aanpak wordt opgesteld.

Ons antwoord:

Gezondheidsachterstanden zijn niet in alle kernen even groot. Iemand's sociaal economische status (SES), bepaald op basis van opleiding, inkomen en positie op de arbeidsmarkt, is van invloed op de gezondheid en over de hele wereld aangetoond. In Nederland leven mensen met basisonderwijs of vmbo gemiddeld 4 jaar korter dan mensen met hbo of een universitaire opleiding. En zelfs 15 jaar in minder goed ervaren gezondheid. Naast opleiding zijn ook inkomen en positie op de arbeidsmarkt belangrijke algemene indicatoren voor de sociaal economische status, en daarmee voor gezondheid. Hoe hoger het inkomen, hoe hoger de gezonde levensverwachting. Ook het hebben van bijvoorbeeld een bijstandsuitkering of schulden hangt samen met slechtere gezondheid.

Het GALA plan is er op gericht om alle inwoners gelijke kansen op een goede gezondheid te bieden. Dit betekent dat de prioriteit ligt om in korte tijd met relatief weinig middelen in te zetten op de kernen waar het risico op gezondheidsachterstanden het grootst zijn. We hopen wel dat de activiteiten die we richten op een aantal kernen uiteindelijk gemeente breed kunnen worden opgepakt, maar we zijn genooddaakt om klein te beginnen.

Onderwerp 3.2.2. Kansrijke start

Uw advies: wij zouden graag zien dat de aanpak niet geconcentreerd wordt in enkele kernen, waardoor de overige kernen minder aandacht krijgen.

Ons antwoord:

Kansrijke start is een aanpak die gemeente-breed wordt opgepakt. Benoemd zijn de kernen waar meer risico's aanwezig zijn.

Onderwerp 3.2.10 Eenzaamheid

Uw advies: projecten rondom eenzaamheid zouden zo dicht mogelijk bij de eigen voordeur gehouden moeten worden om succesvol te zijn. Wij pleiten er dan ook voor om deze projecten in zoveel mogelijk kernen te organiseren.

Ons antwoord:

Wij zijn het met u eens dat de aanpak van eenzaamheid per definitie een aanpak in de kernen moet zijn. Het hebben van voldoende sociale contacten binnen een sociaal netwerk in de eigen omgeving voorkomt gevoelens van eenzaamheid. Een landelijke eis is dan ook dat in de visie op de sociale basis, die dit jaar moet worden opgesteld, het thema eenzaamheid terug gaat komen. Zoals eerder is aangegeven moeten we echter klein starten en hopen we bij succesvolle uitvoering van de projecten deze gemeente-breed in alle kernen te kunnen invoeren.

Hoofdstuk 4. Integrale aanpak preventie

Uw advies: bij de aanpak van het belangrijke onderwerp preventie wordt een belangrijke rol weggelegd bij de huisartsen. Deze zijn terecht gebonden aan een beroepsgeheim en komen in het algemeen maar sporadisch in aanraking met hun patiënten, iets wat in de toekomst ook nog afneemt. Een zeker zo belangrijke rol zal weggelegd zijn voor de zorgverleners die nagenoeg dagelijks met de kwetsbare inwoners in aanraking komen. Wij denken hierbij onder andere aan wijkverpleging, huishoudelijke hulp etc.

Ons antwoord:

In paragraaf 4.1.3. en 4.1.4. leest u dat wij het helemaal eens zijn met uw advies. Enkele passages:

‘samenvattend is de verbinding met zorg al op allerlei terreinen ingezet en worden deze verbindingen zoveel als mogelijk dichtbij georganiseerd (wijkzuster en -GGZ, huisartsen). Om deze verbindingen te versterken, is het zinvol om de inzet op preventie (welzijn, sociaal werk, gemeentelijke uitvoering) daar goed op af te stemmen’.

‘daarnaast kan één maatschappelijke partner meestal niet de totale opgave invullen’.

Er ligt een belangrijke taak voor de gemeente om signalerende partijen te verbinden en samen te laten werken.

Paragraaf 4.1.5. we experimenteren met integrale pilots

Uw advies: bij de opzet van deze pilots zouden wij als Wmo-adviesraad graag willen aanhaken en ook actief willen monitoren.

Ons antwoord:

Bij de opzet en uitvoering van de pilot in een wijk of kern waar sprake is van de aanwezigheid van relatief veel inwoners met gezondheidsachterstanden is inwonersbetrokkenheid van groot belang. De Wmo-adviesraad kan in dit kader zeker een rol spelen, waarbij uw adviesraad de belangen van inwoners met een beperking/ de Wmo-doelgroep bewaakt.

De monitoring op GALA onderwerpen gebeurt vanuit een landelijk instrument. Een monitoring op de pilots kunnen we lokaal vormgeven.

Paragraaf 4.2.2. gezond en vitaal oud worden

Uw advies: wij willen erop aandringen om niet alleen te kijken naar de situatie binnen in de woning, maar ook te kijken naar de openbare ruimte als het gaat om o.a. valpreventie.

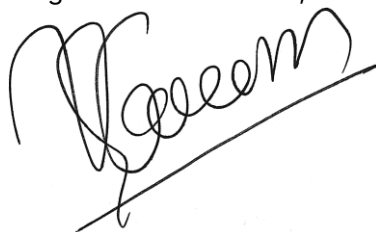
Ons antwoord:

Zoals u in deze paragraaf kunt lezen onder 'acties thema leefomgeving' denken we vanuit het gebiedsgericht werken na over de wijze waarop aanpassingen/investeringen in de openbare ruimte bijdragen aan de beleidsdoelen op het gebied van preventie en gezondheid.

Besluit

We lezen hier dat u de uitvoering van het plan actief en positief blijft volgen en hiervan een vast agendapunt maakt op uw vergaderingen. U kunt er op vertrouwen dat zowel de contactambtenaar als de aangewezen wethouder, al of niet ondersteund vanuit de GALA projectgroep, uw adviesraad met regelmaat zullen informeren.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Moerdijk,
de gemeentesecretaris,

ir. J.C. Slagboom

de burgemeester,

A.J. Moerkerke